

Sygn. akt III Ca 215/18, III Ca 216/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Leszek Dąbek (spr.)

Sędzia SO Gabriela Sobczyk

SO Barbara Braziewicz

Protokolant Aldona Kocięcka

po rozpoznaniu w dniu 27 września 2018 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa L. D. (D.)

przeciwko (...) Ośrodkowi (...) w R.

i (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R.

przy udziale interwenienta ubocznego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 11 października 2017 r., sygn. akt II C 895/14

1. z apelacji pozwanego (...) Ośrodka (...) w R. uchyla zaskarżony wyrok:

a) w punktach 1 i 2 w części zasądzającej wskazane w nich świadczenia od tego pozwanego na rzecz powódki,

b) w punkcie 4 w części zasądzającej od tego pozwanego na rzecz powódki zwrot kosztów procesu,

c) w punkcie 5 w części nakazującej pobrać od tego pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Rybniku wskazaną w nim kwotę nieuiszczonych kosztów sądowych,

- i w tej części umarza postępowanie oraz nie obciąża powódki kosztami procesu;

2. oddala apelację pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R.;

3. zasądza od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. na rzecz powódki L. D. kwotę 1800 zł (tysiąc osiemset złotych) z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym;

4. nie obciąża powódki kosztami postępowania odwoławczego wywołanego apelacją pozwanego (...) Ośrodka (...) w R..

SSO Barbara Braziewicz SSO Leszek Dąbek SSO Gabriela Sobczyk

Sygn. akt III Ca 215/18, III Ca 216/18

UZASADNIENIE

Powódka L. D. żądała zasądzenia na jej rzecz od pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. kwoty 10.500zł tytułem zadośćuczynienia, kwoty 1.680,00zł tytułem zwrotu kosztów opieki sprawowanej nad nią przez osoby trzecie oraz zasądzenia zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu twierdziła, iż w dniu 6 12 2012r. idąc chodnikiem przy ul. (...) 4A w R. w stronę centrum poślizgnęła się na oblodzonym, nieodśnieżonym i nieposypanym chodniku w wyniku czego upadła i doznała obrażeń ciała.

W dniu 31 05 2013r. powzięła informację, iż odpowiedzialnym za utrzymanie chodnika w miejscu zdarzenia jest pozwana. Ubezpieczyciel pozwanej uznał zasadę odpowiedzialności i wypłacił na rzecz powódki kwotę 7.500zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 132,50 tytułem odszkodowania.

Pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów procesu.

Zakwestionował roszczenie powódki co do zasady jak i co do wysokości. Podniosła,

iż powódka była osobą po ciężkim wypadku samochodowym i poruszała się przy pomocy dwóch kul, a w dniu zdarzenia korzystała z pomocy drugiej osoby i tym samym już wcześniej istniała konieczność udzielenia jej pomocy w czynnościach życia codziennego.

Interwenient uboczny po stronie pozwanej Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w W. wnosił o oddalenie powództwa

oraz zasądzenie na jego rzecz od powódki zwrotu kosztów procesu.

Zarzucił, że, iż kwota której domaga się powódka jest rażąco wygórowana. Zakwestionował także roszczenie w zakresie zwrotu kosztów opieki osób trzecich, ponieważ opinia znajdująca się w aktach szkody nie potwierdza aby powódka korzystała z pomocy osób trzecich. Z ostrożności procesowej interwenient uboczny zakwestionował także wysokość stawki przyjętej przez powódkę oraz czasokres za jaki domaga się ona odszkodowania twierdząc, że są one zawyżone.

W toku postępowania na rozprawie w dniu w dniu 23 09 2015r. Sąd Rejonowy wydał postanowienie, w którym na podstawie art. 195 k.p.c. wezwał

do udziału w sprawie **(...) Ośrodek (...)**

w R., który wniósł o uchylenie tego postanowienia, bądź oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy w Rybniku w wyroku z dnia 11 10 2017r. zasądził

solidarnie od pozwanych: (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. i (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. na rzecz powódki: zadośćuczynienie w kwocie 10.500zł z ustawowym odsetkami od dnia 20 lipca 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 r.

i z ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r., odszkodowanie w kwocie 2.128zł, ustawowe odsetki od dnia 20 lipca 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 r.

i ustawowe odsetki za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty od kwoty 1.680zł, ustawowe odsetki za opóźnienie od dnia 29 września 2016 r. do dnia zapłaty, od kwoty 448zł, oddalił powództwo w pozostałym zakresie oraz orzekł o kosztach procesu i nieuiszczonych kosztach sądowych.

W uzasadnieniu orzeczenia w ustalonym stanie faktycznym, przywołał regulacje:

art. 441 § 1 k.c. i uznał, że pozwani ponoszą solidarną odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną powódce. Stan chodnika w dniu 6.12.2012r. był konsekwencją zaniedbania. Powódka nie mogła wiedzieć, że idąc po śniegu napotka pod nim lód. Przewrócenie się powódki w takich warunkach drogowych było normalną konsekwencją. Nie uwzględnił przy tym zarzutu pozwanych, iż do zdarzenia doszło w związku z wcześniejszym urazem i poruszaniem się przez powódkę o kulach, co było sprzeczne z zeznaniami powódki oraz świadków U. P. i A. S.. Także biegły z zakresu ortopedii i traumatologii w ustnej uzupełniającej opinii stwierdził, iż to pierwsze złamanie zostało wygojone prawidłowo i nie miało wpływu na ten drugi uraz. Tym samym w ocenie Sądu nie doszło do zwolnienia z odpowiedzialności za skutki wypadku powódki. Wskazał, iż podstawą odpowiedzialności pozwanej będzie art. 415 k.c.

Brak odśnieżenia chodnika stanowiło bezpośrednią przyczynę upadku powódki

i doznanych wskutek tego wypadku uszczerbków na zdrowiu. Następnie przywołując regulację art. 361 § 2 k.c. art. 444 k.c. ustalając wysokość zadośćuczynienia wziął pod uwagę przede wszystkim rodzaj uszkodzenia ciała doznanego przez powódkę oraz jego skutki dla stanu zdrowia, a także związane z tym cierpienia fizyczne i psychiczne. Uznał, iż w wyniku zdarzenia powódka doznała 5% trwałego uszczerbku na zdrowiu. W oparciu o opinię biegłego stwierdził, iż uraz spowodował znaczne dolegliwości bólowe, nie podjęła nowej pracy i do chwili obecnej odczuwa ból w miejscu złamania, ponadto wymagała opieki ze strony innych osób, co musiałoby być dla niej źródłem dyskomfortu i co wpływało na zwiększenie poczucia doznanej krzywdy. Uwzględniając powyższe Sąd uznał, iż należna powódce kwota tytułem zadośćuczynienia, to kwota w wysokości 18.000zł. Mając na uwadze fakt, iż (...) Polska wypłaciła powódce kwotę 7.500zł tytułem zadośćuczynienia, Sąd w punkcie 1 wyroku zasądził kwotę 10.500zł.

Odnosząc się do żądanego odszkodowania uznał, iż wskazana przez powódkę stawka 9,50 zł/h nie jest wygórowana, co uzasadniało zasądzenie kwoty 2.128,00zł tytułem odszkodowania.

O odsetkach za opóźnienie się pozwanych w zapłacie zasadzonych świadczeń orzekł

na podstawie regulacji art. 481 § 1 i 2 k.c. a o kosztach procesu na mocy regulacji

art. 98 k.p.c.

Orzeczenie zaskarżyli pozwani.

Pozwany (...) Ośrodek (...)

w R. zaskarżył wyrok w części uwzględniającej wobec niego powództwo,

wnosił o jego uchylenie w tej części i odrzucenie pozwu z uwagi na brak jego zdolności sądowe (jest jednostką budżetową Samorządu Województwa (...)), bądź jego zmianę i oddalenie wobec niego powództwa albo uchylenia wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji oraz o zasądzenie

od powódki na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania za obydwie instancje.

Zarzucił, istnienie sprzeczności pomiędzy istotnymi ustaleniami Sądu a treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego polegającą na :

- nie wykazaniu miejsca zdarzenia (upadku), za takie nie może być uznane przybliżone miejsce zdarzenia, albowiem to obszar graniczny nieruchomości;
- przyjęciu, że zdarzenie (upadku) nastąpił w czasie przebywania powódki na terenie pozwanej podczas gdy brak wystąpienia o pomoc do poradni, z której rzekomo wychodziła powódka, i mogła skorzystać z pomocy medycznej i transportu do szpitala oraz braku potwierdzenia kontaktu z dyspozytorem pogotowia ratunkowego podważa powyższe ustalenie;
- przyjęciu za wykazaną winę pozwanej w powstaniu szkody, mimo, że z opinii biegłej dr n.m. K. M. jednoznacznie wynika, iż upadek powódki, w związku z doznanym uprzednio urazem, mógł wystąpić w każdym miejscu;
- przyjęcia za wykazany trwały uszczerbek na zdrowiu powódki podczas gdy z opinii K. M. on nie wynika, a tym brakiem ustalenia wysokości zadośćuczynienia;
- przyjęcia za wykazane podstaw do zasądzenia na rzecz powódki tak wysokiej kwoty zadośćuczynienia mimo braku ich wskazania w uzasadnieniu wyroku;
- przyjęcia za wykazane wysokości odszkodowania z tytułu opieki, mimo braku przedłożenia rzeczywistych wydatków z tym związanych w postaci rachunków.

Ponadto zarzucił, że przy ferowaniu wyroku naruszono regulacje:

- art. 379 pkt 2 kpc w zw. z art. 64 § 1 (1) kpc w zw. z art. 11 pkt. 1 ustawy o finansach publicznych (tj. z dnia 14.10.2016r. Dz. U. z 2016r. poz. 1870) w zw. z art. 33 (1) § 1 kc w zw. z § 6 pkt. 1 Statutu (...) Ośrodka (...) w R. nadanego przez Zarząd Województwa (...) z dnia 06.07.2010r. poprzez uznanie, że wskazany jako pozwany (...) Ośrodek Ośrodek (...), ma zdolność sądową, podczas gdy (...) Ośrodek (...) jest samorządową jednostką budżetową Województwa (...) i nie posiada zdolności sądowej co skutkuje nieważnością postępowania, nadto zaś wskazano w zaskarżonym wyroku pozwanego: (...) Spółka z o.o. w R. który nie istnieje;
- art. 194 § 1 i § 3 k.p.c w zw. 195 § 1 i § 2 kpc w zw. z art. 72 § 2 kpc w zw.

z art. 162 kpc poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że w przedmiotowej sprawie zachodzi współuczestnictwo konieczne, i oboje pozwani muszą być pozwani łącznie, tym bardziej, że pozwany (...) Ośrodek (...) był pozbawiony wcześniejszej możliwości obrony swych praw wskutek częściowego uznania roszczenia przez Ubezpieczyciela pozwanego (...) sp. z o.o., zaś o roszczeniu pozwany dowiedział się dopiero z chwilą dopoznania z dniem 01.10.2015r. (data doręczenia pozwu), a z istoty sprawy nie zachodzi współuczestnictwo konieczne;

- art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 285 § 1 kpc poprzez błędną wykładnię i dokonanie ustaleń faktycznych w oparciu o wzajemnie wykluczające się opinie biegłych,

a tym samym nie rozpoznania istoty sprawy, co do skutków zdarzenia powodującego szkodę, przyczynienia się poszkodowanej do jej powstania oraz konieczności pomocy osób trzecich, polegające na rozbieżnościach:

- biegły dr n.med. K. F. M. wskazała że : „ nie stwierdza trwałego uszczerbku na zdrowiu wynikającego z upadku z dnia 06.12.2012r.” ; „ Możliwość potknięcia i upadku nie tylko na śliskim, ale na nierównym podłożu była w tym przypadku możliwa praktycznie wszędzie” (s. 7/8), „ W chwili obecnej poszkodowana nie wymaga pomocy osób trzecich” (s. 8/8 opinii z dnia 05.03.2017r.);
- biegły lek. med. A. K. : „Określam stały uszczerbek na zdrowiu w związku z wypadkiem z dn. 06.12.2012r. na 5%” (k. 433), Badana przez okres około 8 tygodni wymagała pomocy osób drugich przy wykonywaniu

podstawowych czynności dnia codziennego”, (k. 435 opinia z dnia 18.07.2016r.), zaś rozbieżności nie zostały usunięte

w trakcie ustnych opinii uzupełniających;

- art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 258 kpc w zw. z art. 328 § 2 kpc poprzez błędne zastosowanie i dokonanie zróżnicowania zeznań świadków poprzez:
- danie wiary zeznaniom świadków strony powodowej mimo różnic w składanych zeznaniach, braku wskazania przyczyn zróżnicowania wiarygodności zeznań świadków w tym słuchanego św. J. Ż. odpowiedzialnego za odśnieżanie posesji; a nadto przyjęcia odpowiedzialności pozwanego mimo braku wyjaśnienia przyczyn dlaczego poszkodowana nie zwróciła się o bezpośrednią pomoc do przychodni (...) sp. z o.o., oraz braku ustalenia faktycznej godziny zdarzenia oraz braku potwierdzenia wezwania pogotowia poza twierdzeniem powódki i oświadczeniem świadka M. J. w tym zakresie;
- sprzeczności w samych zeznaniach powódki co do faktu kto wzywał pogotowie, czy uczyniła to ona czy też inna osoba;
- art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 328 § 2 kpc poprzez dowolną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego bez należytego uzasadnienia, polegającą na: braku wykazania logicznego ciągu postępowania między zachowaniem się poszkodowanej po rzekomym zdarzeniu (upadku) a wykazaniem winy pozwanego w utrzymaniu chodnika w należyтым stanie mimo braku obiektywnych dowodów w tym zakresie, w postaci np. fotografii miejsca zdarzenia, potwierdzenia zgłoszenia do pogotowia ratunkowego, co ma istotne zdarzenie w okolicznościach sprawy - wystąpieniem z żądaniem wobec pozwanej po trzech latach od zdarzenia tj. w dniu 01.10.2015r. (doręczenie pozwu);
- art. 231 kpc w zw. z art. 328 § 2 kpc poprzez błędną jego wykładnię i przyjęcie przez Sąd I instancji za udowodniony fakt wystąpienia szkody i winy pozwanej (...) Ośrodek (...) przez przyjęcie że: -Ubezpieczyciel (Interwenient uboczny) pozwanego (...) sp. z o.o. uznał swoją odpowiedzialność to odpowiedzialnym jest również pozwany (...) mimo, że uznanie odpowiedzialności i faktu szkody może dotyczyć tylko podmiotu, który taką odpowiedzialność przyjął bez prawomocnego wyroku Sądu w tym zakresie a ponadto braku uzasadnienia prawnego co do dopozwania pozwanego;
- art. 481 § 1 kc w zw. z art. 455 kc w zw. z art. 366 i art. 371 kc poprzez uznanie, że pozwany jest obowiązany do zapłaty odsetek wskazanych w wyroku od daty 20 lipca 2013r. mimo, że o żądaniu dowiedział się dopiero z chwilą dopozwania, brak zatem podstaw do przyjęcia wcześniejszej wymagalności roszczenia względem niego;
- art. 14 ust. 1 i 2 34 ustawy z dnia 22 05 2003r, o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. 2003r. nr 124, poz. 1152 z późniejszymi zmianami).

Pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. zaskarżyła wyrok w części uwzględniającej wobec niej powództwo oraz orzekającej

o kosztach procesu i nieuiszczonych kosztach sądowych.

Wnosiła o zmianę wyroku w zaskarżonej części przez oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jej rzecz od powódki zwrotu kosztów procesu za obie instancje, bądź uchylenie w tej części wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Zarzuciła, że przy ferowaniu wyroku naruszono regulacje:

- art. 233 Kodeksu postępowania cywilnego przez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, a to przez:
- wadliwą ocenę materiału dowodowego sprawy a to poprzez stwierdzenie, że zachodzi związek przyczynowy pomiędzy działaniem pozwanego a urazem jakiemu uległa powódka, przez nieuwzględnienie faktu że powódka wcześniej brała udział w poważnym wypadku samochodowym w wyniku którego doznała urazu wielonarządowego i to on był przyczyną doznania przez powódkę kolejnego urazu oraz dolegliwości odczuwanych przez powódkę,
- naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów, a to przez przyjęcie w wyroku ustaleń sprzecznych z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym w szczególności w zakresie odczuwanych przez powódkę dolegliwości oraz ich przyczyn oraz skutków rzekomego zdarzenia z dnia 6 grudnia 2012r.;
- art. 415 kc w zw. z art. 444 kc i 445 kc poprzez uznanie, że zachodzi związek przyczynowy pomiędzy działaniem pozwanego a urazem jakiemu uległa powódka i tym samym należy się jej z tego tytułu zadośćuczynienie oraz odszkodowanie w zasądzonej wysokości;
- art. 362 kc poprzez uznanie, że powódka nie przyczyniła się do powstania szkody i tym samym zasądzenie odszkodowania oraz zadośćuczynienia w żadnej wysokości jest uzasadnione.

Interwenient uboczny po stronie pozwanej Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w W. poparła apelację pozwaną.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje :

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zakwalifikował roszczenia powódki przyjmując, że mają one źródło w reżimie odpowiedzialności deliktowej, lecz częściowo wadliwie rozpoznał sprawę.

Przy jej rozpoznaniu umknęło bowiem jego uwadze, że ewentualna współ-odpowiedzialność pozwanej (...) Sp. z o.o. w R. i pozwanego (...) Ośrodka (...) w R. wynika z ich odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym.

Stosownie do regulacji art. 441 § 1 k.c. jest to jednak tylko odpowiedzialność solidarna, która nie prowadzi do powstania po stronie pozwanych więzi współ-uczestnictwa koniecznego w rozumieniu art. 195 § 1 k.p.c., wobec czego wezwanie na tej podstawie prawnej pozwanego (...) Ośrodka (...) w R. do udziału w sprawie było wadliwe (w postanowieniu wydanym

na rozprawie w dniu 23 09 2015r.).

Jakkolwiek wadliwe postanowienie wydane na omawianej podstawie prawnej może być konwalidowane w ten sposób, iż takie wezwanie należy traktować jako skuteczne przy zastosowaniu regulacji art. 194 § 3 k.p.c. to zgodnie z tą regulacją może to nastąpić tylko wówczas, gdy wniosek w wezwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanego złożył powód.

Z taką sytuacją nie mamy jednak do czynienia w sprawie, gdyż powyższe postanowienie zostało wydane co najwyżej z inicjatywy pozwanego, bez udziału powódki, w konsekwencji czego było ono bezskuteczne.

Z tej przyczyny wskazany podmiot faktycznie nie uzyskał statusu pozwanego w niniejszej sprawie i tym samym wydanie w odniesieniu do niego orzeczenie

o zasadności powództwa było niedopuszczalne w rozumieniu art. 355 § 1 k.p.c., a to z kolei z mocy regulacji zawartej w art. 386 § 3 k.p.c. prowadziło do uchylenia w tej części zaskarżonego wyroku i umorzenia postępowania (zagadnienie posiadania przez ten podmiot zdolności sądowej ma charakter następczy w odniesieniu do oceny skutecznego wezwania (...) Ośrodka (...) w R. do udziału w sprawie, wobec czego w świetle zapadłego orzeczenia ocena prawna tego zagadnienia jest bezprzedmiotowa) oraz odstąpienia od obciążania powódki kosztami procesu (powódka nie miała żadnego wpływu na wydanie przez Sąd Rejonowy postanowienia z dnia 23 09 2015r. przez co zasądzenie od niej na rzecz skarżącego zwrotu kosztów procesu byłoby sprzeczne z zasadami współzycia społecznego a to stanowi o tym, że w sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek o którym mowa jest w regulacji art. 102 k.p.c.).

Ustalenia składające się na podstawę faktyczną orzeczenia nie były formalnie kwestionowane w apelacji **pozwanej (...)** z ograniczoną odpowiedzialnością w R..

Mają one podstawę w informacjach zawartych we wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wiarygodnych źródłach dowodowych, których ocena – zawarta w motywach wyroku – jest logiczna i mieści się w granicach swobodnej oceny dowodów.

Z tych też względów Sąd odwoławczy przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji.

Dokonana przez Sąd Rejonowy ocena prawna ustalonego stanu faktycznego

w części objętej apelacją pozwanej (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. jest również prawidłowa.

Ma ona oparcie we wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku prawidłowo zastosowanych przepisach prawa i Sąd odwoławczy w tej części ocenę prawną Sądu pierwszej instancji w całości podziela i przyjmuje za własną (orzecz. SN z dn. 26 04 1935r. III C 473/34, ZB. Urz. 1935r. nr 12, poz. 496).

W szczególności – wbrew zarzutowi apelacji - Sąd pierwszej instancji prawidłowo ocenił, że „brak odśnieżania chodnika i posypania zalegającego lodu stanowiło bezpośrednią przyczynę upadku powódki i doznania wskutek tego wypadku uszczerbku na zdrowiu”.

Ocena tego zagadnienia jest logiczna i wnikliwa oraz w żaden sposób nie została w apelacji podważona.

W tej kwestii należy jedynie za Sądem Rejonowym wskazać, że z materiału sprawy jednoznacznie wynika, że z informacji Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowego Instytutu (...) z dnia 20 09 2017r. wynika, że w dniu wypadku powódki dobową sumę opadów wynosiła 2,8mm, a grubość pokrywy śnieżnej wynosiła 1 cm z przerwami oraz że ze zgromadzonego w sprawie materiału w szczególności z wiarygodnych zeznań świadków M. J. (2) i A. D. wynikało, że w miejscu upadku powódki na chodniku zalegał śnieg.

W tym czasie powódka samodzielnie przychodziła na zabiegi, co pośrednio świadczy o tym, że w zasadzie samodzielnie i sprawnie się poruszała (z tej przyczyny zagadnienie jej udziału w dniu 2 12 2012r. w całodobowej wycieczce w góry ma drugorzędne znaczenie), a biegły z zakresu ortopedii i traumatologii w opinii uzupełniającej jednoznacznie stwierdził, że pierwsze złamanie zostało wygojone prawidłowo i nie miało wpływu na doznanie przez powódkę urazów w czasie przedmiotowego wypadku.

Jakkolwiek przywołana w apelacji biegła K. F. (2) twierdziła

w opinii, że z uwagi na krótki okres od czasu pierwszego wypadku oraz zakres doznanych w nim obrażeń ciała stan prawej kończyny powódki nie uległ tak dużej poprawie aby nie było jej dysfunkcji i możliwość jej pełnego obciążenia oraz stabilność chodu w dniu wypadku była daleka od fizjologicznego, przez co możliwość potknięcia

i upadku powódki nie tylko na śliskim ale nawet nierównym podłożu była praktycznie możliwa wszędzie (opinia sporządzona przez biegłego K. M. (2)

w dniu 5 03 2017r. (k. 506 – 513 akt), to jednak nigdzie jednoznacznie nie stwierdziła, że było to przyczyną sprawczą wypadku powódki, bądź też przyczyniło się do niego.

W istocie zatem zarówno w opinii jak i złożonych do niej wyjaśnieniach

(k. 519 – 520 akt) wskazywała ona jedynie na potencjalną możliwość przyczynienia

się tych obrażeń do wypadku powódki z dnia z dnia 12 12 2012r.

Nie zostało to jednak w żaden sposób uwiarygodnione przez pozostały zebrany w sprawie materiał dowodowy, przez co w tej kwestii opinia biegłego stanowi jedynie jej spekulację i nie może być podstawą do poczynienia w tym zakresie pozytywnych ustaleń.

Z podanych względów w materiale sprawy należy przyjąć, że przedmiotowy wypadek powódki i doznane przez nią obrażenia były normalnym następstwem

– w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. – zaniechania przez skarżącą utrzymania w należyтым stanie chodnika, co stosownie do regulacji art. 415 k.c. rodzi po stronie tej ostatniej odpowiedzialność: za powstałą w następstwie wypadku w majątku powódki szkodę

oraz za doznaną w następstwie wypadku krzywdę.

Trafnie apelacja podnosi, że z uwagi na kompensacyjny charakter zadośćuczynienia przewidzianego w art. 445 k.c. nie może być ono nadmierne

do doznanej przez powódkę krzywdy, co oznacza, że przy uwzględnieniu jej krzywdy musi ono być utrzymane w rozsądnych granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (por. orzec. S.N. z dnia 24 czerwca 1965r. I PR 203/65 - OSPiKA 1966r. poz. 92).

W kontekście przywołanych w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia okoliczności dotyczących stanu zdrowia powódki, doznanego przez nią uszczerbku

na zdrowiu, towarzyszących jej leczeniu niedogodnościach w życiu codziennym

oraz występujących w dalszym ciągu negatywnym skutków wypadku **ustalona przez Sąd Rejonowy globalna wysokość zadośćuczynienia w kwocie 18.000 zł, spełnia wskazane na wstępie kryteria i nie jest niewspółmiernie nieodpowiednia do dozna-nej przez powódkę krzywdy, wobec czego brak jest podstaw do jej skorygowania przez Sąd odwoławczy (OSN 9 07 1970r. III PRN 39/70, OSNCP 1971, Nr 3, poz. 53).**

Przed wszczęciem postępowania zostało ono w części spełnione przez interwenienta ubocznego (w kwocie 7.500zł) i tym samym do zapłaty pozostała kwota zadośćuczynienia 10.500zł (18.000zł - 7.500zł).

Prawidłowa jest także dokonana przez Sąd Rejonowy ocena prawna zagadnienia zasadności i wysokości dochodzonego przez powódkę roszczenia o zapłatę odszkodowania.

Po wypadku do 14 02 2013r. powódka miała nałożony na złamaną nogę gips, przez co nie była w stanie samodzielnie się poruszać i wymagała opieki osób trzecich.

Przyjęty przez Sąd pierwszej instancji zakres czasowy tej opieki (3-4 godziny tygodniowo), jak też zastosowana przez niego stawka godzinowa (9,50zł za godzinę)

nie są wygórowane.

Podniesiony w tej kwestii w apelacji zarzut nie został w żaden sposób racjonalnie umotywowany (w apelacji ograniczono się jedynie do formalnego zakwestionowania oceny Sadu), przez co jest gołosłowny.

Wbrew także temu co konsekwentnie podnosiła skarżąca w toku postępowania - z podanych powyżej względów - w materiale sprawy brak jest podstaw do przyjęcia, że powódka swym zachowaniem przyczyniła się do powstania lub zwiększenia szkody

i doznanej przez nią krzywdy.

Dlatego brak jest podstaw do miarkowania ustalonego odszkodowania

i zadośćuczynienia i powódce należy się od pozwanej odszkodowanie i zadość-uczynienie w wysokościach wyliczonych przez Sąd Rejonowy.

Z podanych względów apelacja pozwanej jest zatem bezzasadna w rozumieniu art. 385 k.p.c. i jako taka z mocy zawartej w niej regulacji podlegała ona oddaleniu.

Reasumując w podanym zakresie zaskarżony wyrok jest wadliwy i dlatego apelację pozwanego **(...) Ośrodka (...)**

w R. jako uzasadnioną uwzględniono orzekając jak sentencji w oparciu

o regulację art. 386 § 3 k.p.c. **a apelację pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. jako bezzasadną oddalono stosując regulację**

art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosując regulację

art. 98 § 1 k.p.c. i § 10 ust. 1 pkt 1 i § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 10 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015r. poz. 1804), biorąc pod uwagę, iż pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. uległa w całości w postępowaniu odwoławczym i powinna zwrócić powódce poniesione przez nią w tym postępowaniu koszty zastępstwa przez fachowego pełnomocnika w wysokości 1 800 zł.

O kosztach postępowania odwoławczego wywołanych apelacją pozwanego orzeczono stosując regulację art. 102 k.p.c. z tych samych względów, które legła

u podstaw jej zastosowania przy orzekaniu o kosztach procesu za pierwszą instancję.

SSO Barbara Braziewicz SSO Leszek Dąbek SSO Gabriela Sobczyk